Grasrotandelen er en ordning der spillere hos Norsk Tipping kan la en del av spillinnsatsen gå til et lag eller en forening de selv velger. Tanken er enkel: Når du spiller, kan du samtidig støtte lokalt frivillig arbeid – uten at det koster deg ekstra. Det er spilleren som bestemmer hvilken mottaker som får støtten, og derfor beskrives ordningen ofte med uttrykket «spillerne fordeler selv».

Tallet 879 millioner kroner viser hvor stor den samlede støtten gjennom Grasrotandelen var i 2025. Det er et stort beløp, men det er ikke penger som én organisasjon mottar, og heller ikke en ekstra premie til spillerne. Summen fordeles på mange lag og foreninger over hele landet. For å forstå hva beløpet betyr, er det nyttig å se både på hvordan ordningen virker, og på rammene rundt Norsk Tipping: enerettsmodellen, statlig eierskap og styrets rolle.

Hva er Grasrotandelen?

Grasrotandelen gjør det mulig for spillere å knytte spillene sine til en frivillig organisasjon. Norsk Tipping setter deretter av en andel av spillinnsatsen som støtte til mottakeren. Spilleren betaler ikke et eget gebyr for dette, og støtten kommer ikke ved at organisasjonen tar penger direkte fra en eventuell gevinst. Det er med andre ord ikke en donasjon spilleren må betale i tillegg til innsatsen.



Ordningen gjelder for organisasjoner som oppfyller kravene og er registrert som grasrotmottakere. Mange er små, lokalt forankrede lag og foreninger: idrettslag, korps, kulturgrupper, hjelpeorganisasjoner og andre frivillige fellesskap. Spilleren velger selv mottaker, for eksempel ved å oppgi organisasjonens navn eller organisasjonsnummer. Valget kan endres senere.

Hvor stor andel går til mottakeren?

Hovedregelen er at Grasrotandelen utgjør sju prosent av spillerens innsats på spill som omfattes av ordningen. Det er viktig å skille mellom innsats og gevinst: Beregningen tar utgangspunkt i spillingen, ikke i hvor mye spilleren vinner. Reglene kan variere mellom spillprodukter, så den konkrete beregningen bør kontrolleres hos Norsk Tipping dersom man vil vite nøyaktig hva som gjelder for et bestemt spill.

For den enkelte spiller kan beløpet være lite fra gang til gang. Når mange spillere velger samme lag eller forening, kan summen likevel bli viktig. Grasrotandelen gir derfor frivillige organisasjoner en inntektskilde som følger aktiviteten og valgene til spillerne. Den er ikke en fast, offentlig bevilgning, og mottakerne kan ikke regne med samme beløp hvert år.

879 millioner kroner: Hva betyr tallet?

Da den samlede Grasrotandelen i 2025 kom opp i 879 millioner kroner, viste det hvor betydelige beløp ordningen kanaliserer til frivilligheten. Det betyr ikke at hver organisasjon fikk like mye. Fordelingen avhenger blant annet av hvor mange spillere som har valgt den enkelte mottakeren, og hvor mye disse spillerne spiller på spill som omfattes av ordningen.

Beløpet bør derfor leses som en samlet nasjonal sum – ikke som et mål på hvor mye den enkelte spiller bidro med. For et lokalt lag kan noen tusen kroner bety utstyr til barneidretten, leie av øvingslokale eller støtte til aktivitetstilbud. For en større mottaker kan summen være langt høyere. Det avgjørende er at støtten følger spillernes valg, ikke en fordelingsnøkkel som staten fastsetter fra år til år.

Det er også nyttig ringeriksavisa.no å skille Grasrotandelen fra Norsk Tippings øvrige overskudd. Norsk Tipping fordeler overskudd etter regler fastsatt i lov og politiske vedtak. Grasrotandelen er en egen ordning som gir spillerne en mulighet til å peke ut en mottaker for en del av spillinnsatsen. De to pengestrømmene må ikke blandes sammen når man omtaler hvor mye som går til frivilligheten.

Spørsmål Kort svar Hva er Grasrotandelen? En ordning der spillere knytter spillingen sin til en valgt frivillig organisasjon. Hva betyr 879 millioner kroner? Samlet støtte gjennom ordningen i 2025, fordelt på mange mottakere. Betaler spilleren ekstra? Nei. Grasrotandelen er ikke et eget gebyr på toppen av innsatsen. Hvem bestemmer mottaker? Spilleren velger selv blant godkjente grasrotmottakere.

Enerettsmodellen i Norge

Norsk Tipping opererer innenfor den norske enerettsmodellen for pengespill. I stedet for å åpne markedet for en rekke kommersielle spillselskaper med norske tillatelser, har staten gitt Norsk Tipping en sentral rolle på flere områder. Modellen er begrunnet med hensyn til ansvarlig spill, forebygging av spilleproblemer og kontroll med pengestrømmene fra spill.

Enerettsmodellen er ikke det samme som at all pengespillaktivitet i Norge foregår hos Norsk Tipping. Men den innebærer at selskapet har en særskilt posisjon og et offentlig samfunnsoppdrag. Det gjør spørsmål om styring, kontroll og tillit særlig viktige. Når et statlig eid selskap både har en sentral rolle i spillmarkedet og kanaliserer store beløp til samfunnsnyttige formål, må offentligheten kunne etterprøve hvordan selskapet ledes.

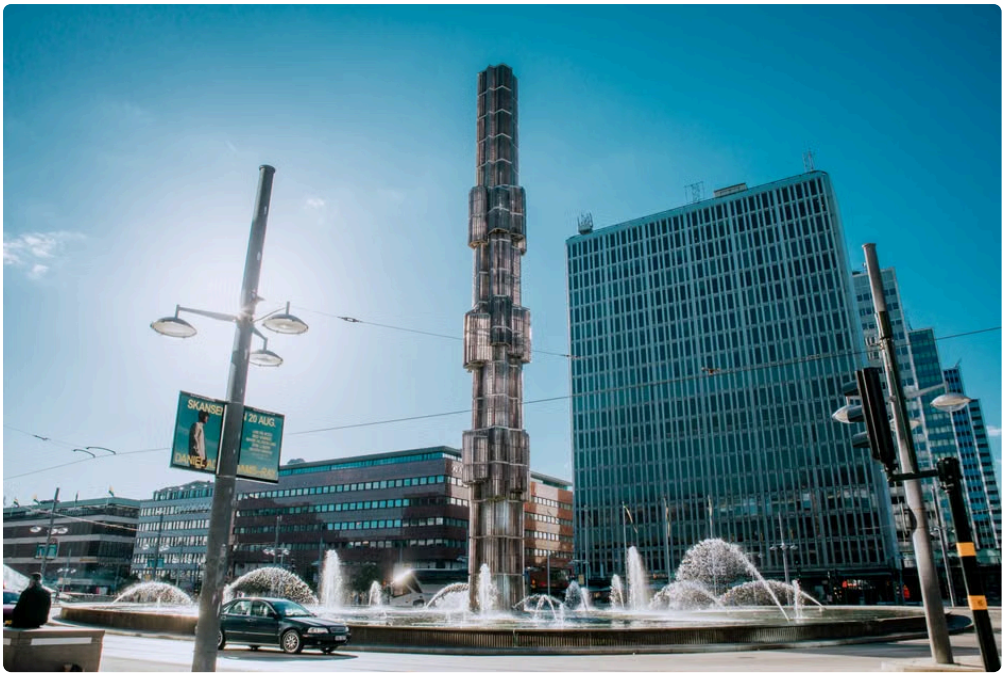
Grasrotandelen illustrerer også en side ved modellen: Pengespillinntekter blir ikke bare et spørsmål om kommersiell drift. De inngår i et system der ansvarlig spill og fordeling til samfunnsformål står sentralt. Det er likevel viktig ikke å framstille støtten som gratis penger uten bakgrunn. Midlene kommer fra spillaktivitet, og hensynet til å begrense skadevirkninger må stå fast selv når overskuddet bidrar til gode lokale formål.

Statlig eierskap og oppnevning av styret

Norsk Tipping er heleid av staten. Eierrollen ivaretas gjennom Kultur- og likestillingsdepartementet, og generalforsamlingen er et sentralt verktøy for statlig eierstyring. På generalforsamlingen behandles blant

annet saker som hører til eierens ansvar, og styrehonorarene blir fastsatt. Styret har på sin side ansvar for selskapets overordnede ledelse og kontroll, innenfor lovverket og rammene eieren har satt.

Det statlige eierskapet betyr ikke at departementet skal drive den daglige virksomheten. Det betyr heller ikke at styret står uten kontroll. Rollene er fordelt: Eieren fastsetter forventninger og utøver myndighet gjennom formelle kanaler, mens styret skal føre tilsyn med selskapet og ivareta dets interesser. I et selskap med et offentlig samfunnsoppdrag er det særlig viktig at ansvarsdelingen er tydelig og dokumenterbar.



For innsyn er **PDF-protokollen fra Norsk Tippings generalforsamling**, tilgjengelig via regjeringen.no, en nyttig primærkilde. Protokollen kan vise hvilke vedtak som ble gjort, hvem som deltok, og hvilket styrehonorar generalforsamlingen fastsatte. Leseren bør kontrollere årstall og vedtaksdato: Et honorar gjelder ikke nødvendigvis automatisk for alle senere år.

Politikere som går over i styreverv

Når tidligere politikere får styreverv i selskaper med statlig eierskap, er det naturlig at offentligheten spør hvordan oppnevningen foregår. Har personen relevant erfaring? Hvilke politiske eller økonomiske interesser kan være aktuelle? Er det karanteneregler, habilitetsvurderinger eller andre forhold som bør opplyses? Spørsmålene er ikke i seg selv tegn på kritikkverdige forhold. De handler om åpenhet og tillit.

Politisk erfaring kan være relevant i et styre. En tidligere folkevalgt kan ha kunnskap om offentlig forvaltning, lovgivning, samfunnsoppdrag og politiske prosesser. Samtidig bør ikke et styreverv oppfattes som en automatisk belønning for politisk tjeneste. Det sentrale er om kandidaten er valgt på et forsvarlig grunnlag, har kompetanse som passer oppgaven, og kan utføre vervet uavhengig og i selskapets interesse.

Ved omtale av en konkret person er **representantbiografien på Stortinget.no** et nyttig verktøy for å kontrollere vedkommendes politiske bakgrunn og verv. Biografien bør brukes som utgangspunkt, ikke som eneste kilde: Den sier ikke nødvendigvis alt om senere arbeidsforhold, økonomiske interesser eller hvordan en styreoppnevning ble vurdert. Slike opplysninger må kontrolleres mot relevante dokumenter og selskapets egne opplysninger.

Hva bør undersøkes?

En grundig gjennomgang av en overgang fra politikk til styreverv kan blant annet ta utgangspunkt i disse spørsmålene:

- Hvem oppnevnte styremedlemmet, og hvilket organ tok beslutningen?
- Hvilken kompetanse eller erfaring ble lagt vekt på?
- Hvilket honorar ble vedtatt, og for hvilken periode gjelder det?
- Er relevante verv, bindinger eller økonomiske interesser opplyst?
- Finnes det habilitetsvurderinger eller andre offentlige dokumenter om oppnevningen?

Det er viktig å skille mellom dokumenterte forhold og antakelser. At en person har vært politiker, betyr ikke i seg selv at vedkommende er inhabil. Og et styrehonorar er ikke automatisk uttrykk for en økonomisk interessekonflikt. Men når offentlige selskaper og store samfunnsverdier er involvert, er det rimelig å undersøke hvordan beslutningene er tatt og hvilke regler som gjelder.

Styrehonorar: Et konkret eksempel

Et eksempel på størrelsen på et styrehonorar er **338 970 kroner for styrelederen i Norsk Tipping i 2026**. Beløpet bør ses i sammenheng med at styrelederen har et omfattende ansvar for styrets arbeid, oppfølging av selskapets ledelse og kontroll med virksomheten. Det er et honorar for et verv, ikke det samme som en lønn for en fulltidsstilling.

Beløpet alene forteller likevel ikke alt. For å forstå det må man se på hvilken periode honoraret gjelder, hvilke oppgaver vervet innebærer, og om beløpet er fastsatt av generalforsamlingen. Her er PDF-protokollen fra generalforsamlingen på regjeringen.no særlig relevant. Den gir leseren mulighet til å kontrollere selve vedtaket i stedet for å basere seg på en løs omtale eller et tall hentet ut av sammenheng.

Et styrehonorar er også en del av diskusjonen om økonomiske interesser. Styremedlemmer skal få betaling for arbeidet og ansvaret, men honoraret bør være åpent og forståelig. I et statlig eid selskap er det derfor nyttig at vedtakene er tilgjengelige, og at offentligheten kan se hvem som har fastsatt dem. Åpenhet beskytter både selskapet og personene som innehar vervene.

Slik finner du opplysningene selv

For den som vil undersøke Grasrotandelen, eierstyringen eller et styrehonorar, er offentlige og institusjonelle kilder et godt sted å begynne. Bruk dokumentene til å kontrollere både beløp og sammenheng:

1. **Finn årsbeløpet:** Se etter Norsk Tippings eller Grasrotandelens årsoppsummering, og kontroller hvilket kalenderår tallet gjelder.
2. **Kontroller styrehonoraret:** Søk opp PDF-protokollen fra Norsk Tippings generalforsamling på regjeringen.no. Les vedtaket, ikke bare overskriften eller omtalen av beløpet.
3. **Sjekk politisk bakgrunn:** Bruk representantbiografien på Stortinget.no for å kontrollere dokumentert stortingshistorikk og verv.
4. **Se etter supplerende opplysninger:** Undersøk selskapets presentasjon av styret og relevante offentlige dokumenter om oppnevning og eierstyring.

Det er særlig viktig å skille mellom tall fra ulike år. Et beløp som er riktig for 2025, kan ikke uten videre brukes som svar på hvor mye Grasrotandelen ga året etter. Tilsvarende må honoraret på 338 970 kroner omtales som et konkret 2026-eksempel dersom det er dette årets vedtak man viser til.

Oppsummert

Grasrotandelen lar spillere velge at en del av spillinnsatsen går til et frivillig lag eller en forening. I 2025 var den samlede støtten 879 millioner kroner. Det store totalbeløpet består av mange individuelle valg og bidrag, og det er nettopp dette som ligger i formuleringen «spillerne fordeler selv».

Ordningen må samtidig forstås i lys av Norsk Tippings rolle i den norske enerettsmodellen og selskapets statlige eierskap. Når styreverv, politisk bakgrunn og økonomiske interesser omtales, bør man holde seg til dokumenterbare fakta. Generalforsamlingsprotokollen på regjeringen.no og representantbiografien på Stortinget.no er nyttige verktøy for å kontrollere opplysninger. Slik blir det mulig å diskutere både de 879 millionene og styrehonoraret på 338 970 kroner med presisjon – uten å blande sammen frivillig støtte, statlig eierskap og personlig økonomi.